

FA-123

February-2025

B.A., Sem.-I

Major-111 : Psychology
(મનોવિજ્ઞાનની મૂળભૂત પ્રક્રિયાઓ-I)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. મનોવિજ્ઞાનની શાખા કે પેટાક્ષેત્રો તરીકે ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાન, સલાહ મનોવિજ્ઞાન અને શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનની વિગતે સમજૂતી આપો. 10

અથવા

1. મનોવિજ્ઞાનના ધ્યેયોની વિગતે સમજૂતી આપો. 10

2. સામાજિક પ્રેરણા એટલે શું ? સ્નેહ અને સંપર્કની પ્રેરણા વિગતે સમજાવો. 10

અથવા

2. પ્રેરણા એટલે શું ? પ્રેરણાચક્ર વિગતે વર્ણવો. 10

3. આવેગ એટલે શું ? આવેગ દરમિયાન થતા આંતરિક શારીરિક ફેરફારોની વિગતે ચર્ચા કરો. 10

અથવા

3. વિવિધ આવેગ માપનની પદ્ધતિઓ વિગતે સમજાવો. 10

4. ધ્યાનના આત્મલક્ષી નિર્ણાયકો વિગતે સમજાવો. 10

અથવા

4. પ્રત્યક્ષીકરણની વ્યાખ્યા આપી, સમૂહીકરણના નિયમો સદષ્ટાંત વર્ણવો. 10

- (1) મનોવિજ્ઞાન એ કેવળ વર્તનનું વિજ્ઞાન છે. આ વ્યાખ્યા _____ મનોવૈજ્ઞાનિકે આપેલી છે.
(જે.બી. વોટસન, બી.એફ. સ્કીનર)
- (2) મનોવિજ્ઞાન એક _____ વિજ્ઞાન છે. (વાર્તાનિક, શારીરિક)
- (3) વ્યક્તિત્વ મનોવિજ્ઞાન વ્યક્તિઓ વચ્ચે રહેલા અમુક _____ ના તફાવતનો અભ્યાસ કરે છે.
(વિશેષ ગુણો, સાધારણ ગુણો)
- (4) ઈરણ એક _____ અવસ્થા છે. (શારીરિક, બૌદ્ધિક)
- (5) પ્રેરણા ચક્રમાં _____ પાસા કે તબક્કાઓ હોય છે. (ત્રણ, પાંચ)
- (6) ભૂખના સ્થાનિક ઉદ્દીપક સિદ્ધાંતનું પ્રતિપાદન _____ દ્વારા કરવામાં આવેલ છે. (વોલ્ટર કેનન, જે.બી. વોટસન)
- (7) મસ્તિષ્ક તરંગો કે મોજાઓનું માપન _____ દ્વારા કરવામાં આવે છે. (E.E.G., E.C.G.)
- (8) આવેગ એક _____ માનસિક પ્રક્રિયા છે. (ભાવાત્મક, સામાજિક)
- (9) મસ્તિષ્કમાં ઉત્પન્ન થતા આલ્ફા તરંગોની વારંવારિતા પ્રતિ સેકન્ડ _____ જેટલી હોય છે.
(8 થી 12, 18 થી 30)
- (10) આકૃતિમાં વચ્ચે રહેલી ખાલી જગ્યાને માનસિક રીતે પૂરીને તેને પૂર્ણ સ્વરૂપે જોવાના વલણ કે વૃત્તિને _____ કહે છે. (સમાનતા, પૂરકતા)
- (11) પ્રત્યક્ષીકરણ એક _____ માનસિક પ્રક્રિયા છે. (સક્રિય, નિષ્ક્રિય)
- (12) ચોક્કસ ઉદ્દીપક પ્રત્યે સભાનતાને કેન્દ્રિત કરવાની માનસિક પ્રક્રિયા એટલે ધ્યાન. આ વ્યાખ્યા _____ એ આપી છે. (બી.એફ. સ્કીનર, સી.ટી. મોર્ગન)

Seat No. : _____

FA-123

February-2025

B.A., Sem.-I

Major-111 : Psychology (Basic Psychological Processes-I)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

1. Explain in detail Clinical Psychology, Counselling Psychology and Educational Psychology as branches or subfields of Psychology. 10

OR

1. Explain in detail the goals of Psychology. 10

2. What is Social Motivation ? Explain in detail the motivations for affection and contact. 10

OR

2. What is Motivation ? Describe motivational cycle in detail. 10

3. What is Emotion ? Discuss in detail the internal bodily changes that occur during emotion. 10

OR

3. Explain in detail the methods of various Emotion measurement. 10

4. Explain in detail the subjective determinants of Attention. 10

OR

4. Give the definition of perception and describe principles or laws of perceptual organisation with example. 10

5. Fill in the following blanks : (Any ten)

- (1) Psychology is simply the science of behaviour. This definition is given by _____ psychologist. (J.B. Watson, B.F. Skinner)
- (2) Psychology is a _____ science. (Behavioural, Physical)
- (3) Psychology of personality studies the differences in certain _____ that exist between individuals. (special traits, ordinary traits)
- (4) Drive is _____ state. (a physical, an intellectual)
- (5) Motivation cycle has _____ aspects or phases. (three, five)
- (6) The local stimulus theory of hunger is propounded by _____. (Walter Canon, J.B. Watson)
- (7) Brain waves are measured by _____. (E.E.G., E.C.G.)
- (8) Emotion is _____ mental process. (an affective, a social)
- (9) The frequency of alpha waves generated in the brain is _____ per second. (8 to 12, 18 to 30)
- (10) The attitude or tendency to mentally fill the empty space in between in the figure and see it as a complete form is called _____. (Equality, Complementarity)
- (11) Perception is an _____ mental process. (Active, Inactive)
- (12) Attention is the mental process of focusing consciousness on a particular object; this definition is given by _____. (B.F. Skinner, C.T. Morgan)
